

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSİYALAR VAZIRLIGI

NAMANGAN DAVLAT PEDAGOGIKA INSTITUTI

«TASDIQLAND»

Namangan davlat pedagogika instituti
rektori v.v.b. M.R.Qodirxonov
2023-yil

60110200-Maktabgacha ta'lismi ixtisosligidan 2023/2024-o'quv yili uchun
ikkinchi va undan keyingi oliy ma'lumot olish bo'yicha imtihon
DASTURI VA BAHOLASH MEZONI

NAMANGAN – 2023

ANNOTATSIYA

Ushbu dastur maktabgacha ta'lim mutaxassisining kasb tayyorgarligiga oid nazariy va amaliy materiallarini o'zida mujassamlashtirgan bo'lib maktabgacha ta'lim sohasidagi metodik muammolarni pedagogik-psixologik bilimlar, zamonaviy pedagogik texnologiyalar va axborot texnologiyalarini ta'lim va tarbiya jarayoniga tadbiq etish asosida hal etish, maktabgacha ta'lim tashkiloti mutaxassislarini maktabgacha yoshdagi bolalarda ma'naviy, jismoniy, aqliy – ahloqiy, iqtisodiy, huquqiy, ekologik ta'limini amalga oshirishga doir nazariy bilimlar, amaliy ko'nikmalarini rivojlantirish, bo'lajak mutaxassislarini umumkasbiy ko'nikma va malakalarini shakllantirish masalalarini yoritadi.

60110200 – Maktabgacha ta'lim yo'nalishi bo'yicha ikkinchi va undan keyingi oliy ma'lumot olish bo'yicha kiruvchilarning bilim darajasini sinash maqsadida tuzilgan savollar maktabgacha ta'limga oid nazariy asoslarini o'z ichiga oladi.

Mazkur savollar O'zbekiston Respublikasi Davlat ta'lim standartiga asoslangan xolda, "Ta'lim to'g'risida"gi Qonun va "Maktabgacha ta'lim va tarbiya to'g'risida" gi Qonun talablariga mos ravishda, amaldagi na'munaviy dasturlar asosida tuzildi.

Tuzuvchilar:

dotsent, PhD M.Asrانbayeva

PhD M.To'rabyeva

PhD N.Maxmudova

dotsent, PhD N.Abdusamatova

Dastur NamDPI Maktabgacha va boshlang'ich ta'lim metodikasi kafedrasи 2023 yil 24 iyundagi 11-sonli yig'ilishida muhokama qilingan va ma'qullangan.

KIRISH

Ushbu dastur 60110200 – Maktabgacha ta'lim yo'nalishi bo'yicha ikkinchi va undan keyingi oliy ma'lumot olish bo'yicha kiruvchilar uchun mo'ljallangan bo'lib, Davlat ta'lim standartlari talablari asosida tuzilgan.

"Maktabgacha pedagogika" fani maktabgacha yoshdagи bolalarni ma'naviy, jismoniy, aqliy – ahloqiy, iqtisodiy, huquqiy, ekologik ta'limini amalga oshirishning metod va vositalarini asoslab berilgan. O'zbekistonda ijtimoiy maktabgacha ta'limni tashkil etishning asosiy bosqichlari, asosiy xususiyatlari va maktabgacha ta'lim bo'yicha yuqori malakali rahbar, metodist-nazoratchi va tarbiyachilarni tayyorlash vazifalari, usul-uslublari, xalq ta'limi bo'limining asosiy vazifalari metodik rahbarlik qilish tamoyillari bu o'quv dasturining mazmunini tashkil etadi.

Asosiy qism:

Maktabgacha pedagogika fanining maqsadi:

Maktabgacha pedagogika fani bo'lajak tarbiyachilarni ta'lim-tarbiya qonuniyatlarini bilan yaqindan tanishtirish. Shuningdek, u maktabgacha ta'limga qo'yilgan talablari, tamoyillari, mazmuni va tarbiyachining shakllantirishni pedagogik asoslarini o'rgatadi.

Maktabgacha pedagogika fanining vazifalari:

- Bo'lajak tarbiyachi oldiga qo'yiladigan maqsad va vazifalar O'zbekiston istiqboli va istiqlol uchun barkamol avlodni tarbiyalashning dastabki bosqichi:
  - maktabgacha pedagogikaning mazmuni, o'zi xos xususiyatlari, ta'limiy-tarbiyaviy jihatlarini topishi, hamda kasbiga bo'lgan munosabatni tarbiyalash. Tarbiyachining kasbiy xususiyati va unga qo'yilgan talablar;
  - maktabgacha pedagogika kursini maqsadi: bulajak tarbiyachi, pedagogik kollej uqituvchilariga maktabgacha pedagogika fanini nazariy milliy asoslarini bilan qurollantiradi;
  - o'qitish jarayonida mutaxassislik bo'yicha mahorat, tashkiliy metodik malaka, bolalarni jonajon yurtimizni sevish, asrab-avaylash ruhida tarbiyalash jarayonida bilimlarini amalda tadbiq qila bilish qobiliyatini rivojlantirish.

Bakalavr:

- maktabgacha ta'limning tarixi;
- maktabgacha pedagogikaning rivojlanish boskichlari;
- davlatga qarashli va qarashli bulmagan maktabgacha ta'lim tashkilotalar;
- maktabgacha ta'limning ta'lim tizimida tutgan o'rni;
- maktabgacha ta'lim bo'yicha kasbiy faoliyatning umumiyl tamoyillari;
- maktabgacha yoshdagi bolaning xar tomonlama rivojlanish konsepsiysi;
- maktabgacha pedagogikaning rivojlanish tamoyillari
- bolalarni oilaga, maktabgacha ta'lim tashkilotalariga va ijtimoiy jamiyatga moslashtirish;
- bolaning jismoniy rivojlanish ko'rsatkichlari;
- bolaning shaxsiy pedagogik-psixologik rivojlanish ko'rsatkichlari;
- intelektual, aqliy rivojlanish ko'rsatkichlari;

- bola shaxsini mактабгача yoshдаги bolalar ta'lim-tarbiyasiga qо'йиладиган davlat talablariga muvofiq sog'lom va yetuk, mактабда o'qishga tayyorlangan tarzda shakllantirish;
- bolaning mактабга tayyorlarlik darajasi qо'йиладиган minimal talablar;
- oiladagi rivojlantiruvchi va tarbiyalovchi muxit;
- bolaning mактаб ta'limiga umumiyl va maxsus tayyorlarligi **bilimga**;
- mактабгача ta'limning asosiy tamoyillari;
- mактабгача pedagogika fan sifatida;
- mактабгача pedagogika ob'ekti, predmeti, funksiyalari;
- mактабгача pedagogikaga qо'йиладиган asosiy talablar;
- mактабгача pedagogikaning mazmuni, ilmiy-tadqiqot metodlari;
- mактабгача yoshдаги bolalarga ta'lim-tarbiya berishning falsafiy asoslari;
- mактабгача yoshдаги bolalarni ijtimoiy faoliyatga yunaltirish;
- mактабгача yoshдаги bolalarga ta'lim-tarbiya berish va rivojlantirish mактабгача pedagogikaning asosiy funksiyasi;
- mактабгача yoshдаги bolalarga aqliy, axloqiy va jismoniy tarbiya berish;
- mактабгача yoshдаги bolalarni nutkni ustirish va uzga tilga urgatish;
- mактабгача yoshдаги bolalarga xukukiy, iktisodiy va estetik tarbiyalash;
- mактабгача ta'limning uзвiyligi va uзluksizligi;
- bola mактабгача tarbiyaning - ob'ekti, rivojlanish va tarbiya - sub'ekti;
- bola va sotsium;
- mактабгача ta'lim tashkilotlari, mактаб, oila va maxalla tarbiya jarayonini tashkil etish shart-sharoitlarini;
- bolani mактаб ta'limiga tayyorlashga ta'sir etuvchi omillar;
- bolani mактабга tayyorlashda mактабгача ta'lim tashkilotasi, mактаб va oilaning xamkorligi;
- mактабгача ta'lim yoshдаги bolalarni mактаб ta'limiga moslashtirish metod, vosita va usullarni **ko'nikma**;
- mактабгача pedagogikaning nazariy va amaliy bilimlarini egallash;
- ilk va mактабгача yoshдаги bolalarga ta'lim-tarbiya berish mazmuni va texnologiyalarini egallash;
- zamonaviy va chet el mактабгача ta'lim tizimi xakida bilimga ega bulish;
- mактабгача yoshдаги bolalar rivojlanishida va ta'lim-tarbiya berishda zamonaviy va chet el mактабгача ta'lim tizimidan foydalana olish
- mактабгача yoshдаги bolalarni o'yin va o'yinchoqlar orqali rivojlaniruvchi muxit yaratish;
- bolani intelektual zukko bulishini ta'minlash;
- bolani aqliy, axloqiy va jismoniy rivojlanishga yunaltirish;
- mактабгача yoshдаги bola mактаб ta'limiga tayyorlash;
- mактабгача ta'lim tashkilotalarining bola xavfsizligini ta'minlashdagi majburiyatlar;
- bolani mактабгача ta'lim tashkilotalarida sog'lomlashtirish;
- bolaning mактаб ta'limiga tayyorlarligini aniqlash va taxlil qilish usullari;
- bolani mактабга tayyorlash metodi va usullari;

- mактабгача ta'lim tashkilotalarida bolani mактабга tayyorligini aniqlash **malakasiga ega bo'lishi** kerak.

Asosiy qism

1-mavzu: Maktebgacha pedagogikaning umumiyl asoslari. Maktebgacha pedagogika fanining predmeti va vazifalari.

Maktebgacha pedagogikaning umumiyl asoslari. Maktebgacha pedagogika fani haqida umumiyl tushuncha. Maktebgacha pedagogika fanining predmeti va asosiy vazifalari. Maktebgacha pedagogika fanining barkamol insonni tarbiyasidagi o'rnii. Sharq va G'arb mutafakkirlarining farzand tarbiysi haqidagi ta'limotlari. Maktebgacha pedagogika fanining boshqa fanlar bilan aloqasi. Maktebgacha pedagogika fanining tadqiqot metodlari

2-mavzu: Maktebgacha ta'lim tarixi

Maktebgacha pedagogikaning fan sifatida rivojlanish bosqichlari. Maktebgacha ta'limning tashkil topishi. O'zbekiston mustaqillikka erishgandan keyingi davrdagi maktebgacha ta'lim. Mustaqillik yillarda maktebgacha ta'lim tizimiga yangicha yondashuv. Maktebgacha ta'limga doir farmon, qaror va farmoyishlarni sohaga keng tatbiq etish usullari. O'zbekiston Respublikasida maktebgacha ta'lim tizimini 2030 yilgacha rivojlanirish haqida.

3-Mavzu: O'zbekiston Respublikasining "Maktebgacha ta'lim va tarbiya to'g'risida"gi Qonuni".

O'zbekiston Respublikasining "Maktebgacha ta'lim va tarbiya to'g'risidagi qonuni. Maktebgacha ta'lim tizimida kadrlarni tayyorlash va sohaga qabul qilishga qо'йиладиган talablar. Maktebgacha ta'lim uзluksiz ta'lim tizimining boshlang'ich bo'g'ini sifatida.

4-mavzu: Bo'lajak maktebgacha ta'lim pedagoglarini kreativ qobiliyatlarini rivojlanirish. Maktebgacha ta'lim tashkiloti tarbiyachisi shaxsiga qо'йиладиган talablar.

Maktebgacha ta'lim tashkiloti tarbiyachisi shaxsiga qо'йиладиган talablar. Tarbiyachi va pedagoglarning jamiyatda tutgan o'rnii. Tarbiyachining shaxsiy va kasbiy sifatlari. Tarbiyachining faoliyatlar jarayonidagi kreativligi. Bo'lajak maktebgacha ta'lim pedagoglarini kreativ qibiliyatlarini rivojlanirish mazmuni.

5-mavzu: Maktebgacha yoshдаги bolalarning rivojlanishi va ta'lim tarbiyasi. Bola shaxsini rivojlanirish omillari.

Maktebgacha yoshдаги bolalarning rivojlanishi va ta'lim-tarbiyasining o'ziga xosligi. Maktebgacha yoshдаги bolalarning yoshga doir pedagogik va psixologik xususiyatlari va ularning bola sog'lom rivojlanishidagi ahamiyati.

6-mavzu: Maktebgacha yoshдаги bolalarning rivojlanishi va ta'lim tarbiyasi. Bola shaxsini rivojlanirish omillari.

Maktebgacha ta'lim davrida yosh davrlarining o'ziga xos xususiyatlari. Shaxs rivojlanishi haqida tushuncha, shaxs rivojlanishiga ta'sir etuvchi omillar:

irsiyat, muhit, ta'lim-tarbiya. Shaxsnı rivojlanishida tarbiyaning o'rni. Bolani tarbiyalash va rivojlanishida faoliyatlarining o'rni.

7-mavzu: Tarbiya turlari va ularning shaxs kamolotiga ta'siri.

Maktabgacha yoshdagı bolalar ta'lim-tarbiyasi. MTTlarida tashkil etiladigan tarbiya turlari va ularning shaxs kamolotiga ta'siri. Maktabgacha ta'limda tarbiya berish usullari va vositalari.

8-mavzu: Maktabgacha yoshdagı bolalarni jismoniy tarbiyasi.

Jismoniy tarbiya tushunchasi. MTTlarida bolalarning jismoniy rivojlanishiga qo'yiladigan talablar. MTTlarida jismoniy tarbiya berish usullari. Maktabgacha yoshdagı bolalar jismoniy tarbiyasining vazifalari. Maktabgacha yoshdagı bolalarni jismoniy tarbiyasining vositalari. MTTlarida sog'lomlashtirish tadbirlarini tashkil qilish, sport musobaqalarini o'tkazish.

9-mavzu: Maktabgacha yoshdagı bolalarni aqliy tarbiyasi.

Maktabgacha yoshdagı bolalarga aqliy tarbiya berish mazmuni. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida aqliy tarbiyani tashkil etilishi. Maktabgacha yoshdagı bolalar aqliy tarbiyasi vazifalari. Maktabgacha yoshdagı bolalarga ta'lim berishning o'ziga xosligi.

10-mavzu: "Ilk qadam" davlat o'quv dasturi asosida MTTlarida faoliyat markazlarida ta'lim jarayonlarini tashkil qilish.

Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida ta'lim shakli. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida mashg'ulot (faoliyat) turlari. Mashg'ulotning bolalarni maktabga tayyorlashdagi ahamiyati. Mashg'ulot jadvali tuzish talablar. Mashg'ulotda tarbiyachining etakchilik roli va innovatsion yondashuvi. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida ekskursiyani o'tkazish mazmuni.

11-Mavzu: Maktabgacha yoshdagı bolalarni sensor tarbiyasi.

Maktabgacha yoshdagı bolalar sensor tarbiyasining mazmuni. Maktabgacha yosh - sensor jarayonlarni rivojlanish davri. Sensor tarbiya vazifalari. Sensor tarbiyaning asosiy usuli-tekshirish. "Ilk qadam" MTTning davlat o'quv dasturi asosida faoliyat markazlarida bolalarni sezish qobiliyatlarini rivojlantirish.

12-mavzu: Maktabgacha yoshdagı bolalarni axloqiy tarbiyasi.

Maktabgacha yoshdagı bolalarga axloqiy tarbiya berish mazmuni. Axloqiy tarbiya berish vazifalari, vositalari. Axloqiy tarbiyaning asosiy prinsiplari va metodlari. Jamoa shaxs axloqiy komolotining asosi. Maktabgacha yoshdagı bolalarda axloqiy sifatlarni tarbiyalash.

13-mavzu: Maktabgacha yoshdagı bolalarni estetik (nafosat) tarbiyasi.

Maktabgacha yoshdagı bolalarga estetik tarbiya berish mazmuni. Estetik tarbiya berish vazifalari, metodlari, vositalari. "Ilk qadam" davlat o'quv dasturi asosida faoliyat markazlarida maktabgacha yoshdagı bolalarni estetik rivojlantirishni tashkil qilish (Musiqaga asboblaridan foydalanishga o'rgatish).

14-mavzu: Maktabgacha yoshdagı bolalarni mehnat tarbiyasi.

Mehnat tarbiyasining nazariy asoslari. Maktabgacha yoshdagı bolalarga mehnat tarbiyasi berish mazmuni. Yosh avlod tarbiyasida mehnat tarbiyasining vazifalari

15-mavzu: Maktabgacha yoshdagı bolalalar jalb qilinadigan mehnat turlari.

Maktabgacha yoshdagı bolalarin kattalar mehnati bilan tanishtirish. Maktabgacha yoshdagı bolalalar jalb qilinadigan mehnat turlari. Mehnat jarayonini rejalashtirish.

16-mavzu: MTTlarida mehnatni tashkil etish shakllari.

O'z-o'ziga xizmat qilish, topshiriqlarni bajarish, Yakka tartibdagı mehnat, qo'l mehnati, navbatchilik, jamoa mehnati. "Ilk qadam" davlat o'quv dasturi asosida faoliyat markazlarida maktabgacha yoshdagı bolalar mehnatini tashkil qilish.

17-mavzu: Maktabgacha yoshdagı bolalarga iqtisodiy tarbiya berish.

Maktabgacha yoshdagı bolalarga iqtisodiy tarbiya berish mazmuni. Markaziy Osiyo mutafakkirlarining iqtisodiy tarbiya haqidagi qarashlari. MTT larida iqtisodiy tarbiyani tashkil qilish.

18-mavzu: Shaxs rivojlanishiga ta'sir etuvchi omillar: irsiyat, muhit, ta'lim-tarbiya.

Shaxs rivojlanishi va shakllanishi. Shaxs rivojlanishiga ta'sir etuvchi omillar (irsiyat, muhit, ta'lim-tarbiya) tavsifi. Shaxsnı rivojlanishida tarbiyaning o'rni. Bolani tarbiyalash va rivojlanishida faoliyatlarining o'rni.

19-mavzu: Maktabgacha yoshdagı bolalar ta'lim-tarbiyasi.

Maktabgacha yoshdagı bolalarni ma'nан mukammal va intellektual rivojlangantirishning maqsad va vazifalari. Pedagogikada tarbiya turlari tasnifi. MTTlarida tarbiya turlari va ularning shaxs kamolotiga ta'siri. MTTda va oilada tarbiya turlariga integratsion yondashuv.

20-mavzu: Maktabgacha ta'limda tarbiya berish usullari va vositalari.

Tarbiya metodlari klassifikatsiyasi. Ijtimoiy ongni shakllantiruvchi metodlar. Ijtimoiy xulq-atvorni shakllantiruvchi metodlar. Rag'batlantirish va jazolash metodlari.

21-mavzu: Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida bolalarning jismoniy rivojlanishiga qo'yiladigan talablar.

Maktabgacha yoshdagı bolalarni jismoniy tarbiyalashning maqsad va vazifalari. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida jismoniy tarbiya berish usullari. Maktabgacha yoshdagı bolalar jismoniy tarbiyalash vositalari.

22-mavzu: Maktabgacha yoshdagı bolalarga huquqiy tarbiya berish.

Maktabgacha yoshdagı bolalarga huquqiy tarbiya berish mazmuni. Markaziy Osiyo mutafakkirlarining huquqiy tarbiya haqidagi qarashlaridan bolalarga huquqiy

tarbiya berishda foydalanish. Maktabgacha yoshdagi bolalarni O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi bilan tanishtirish.

23-mavzu: Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida "Bola huquqlari to'g'risidagi Konvensiya"dan foydalanish.

Mavzu rejasি:

Bola huquqlarini himoya qilishning xalqaro andozalari.MTTlarda "Bola huquqlari to'g'risidagi Konvensiya"dan foydalanishning ahamiyati. Bola huquqlari to'g'risidagi Konvensiya"ning asosiy tamoyillari.Konvensiyada mavjud bola huquqlari: ishtirok etish, rivojlanish, himoyalanish huquqlari.

24-mavzu: Maktabgacha yoshdagi bolalarga ekologik tarbiya berish.

Ekologik tarbiya berishning nazariy asoslari. Tabiatga to'g'ri munosabatni tarbiyalash. Maktabgacha yoshdagi bolalarni tabiat bilan tanishtirish yo'llari.

25-mavzu: "Ilk qadam" davlat o'quv dasturi asosida faoliyat markazlarida maktabgacha yoshdagi bolalarni ekologik tarbiyasini tashkil qilish.

"Ilk qadam" davlat o'quv dasturi asosida faoliyat markazlarida maktabgacha yoshdagi bolalarni ekologik tarbiyasini tashkil qilish.Maktabgacha yoshdagi bolalarni tabiat burchagidagi faoliyatlarini. (faoliyat markazlarida).

26-mavzu: O'yinning bola faoliyati sifatidagi mohiyati va o'ziga xosligi. O'yin turlari .

O'yinning bola faoliyatining asosiy turi sifatida.O'yinning kelib chiqish tarixi.O'yin turlari Ijodiy o'yin turlari.

27-mavzu: Qoidali o'yinlar bolalarga ta'lim berish shakli sifatida.

Qoidali o'yinlar. Qoidali o'yin turlari.MTTda qoidali o'yinlarni tanlash va mezonlari.Qoidali o'yinlarni o'tkazish metodikasi.

28-mavzu: Didaktik o'yin turlari.

Buyumlar bilan o'ynaladigan o'yinlar. Stol ustiga qo'yib o'ynaladigan o'yinlar.Og'zaki didaktik o'yinlar.

29-mavzu: Bola tarbiyasida o'yinchoqning ahamiyati.

O'yinchoqlarning bola hayotida o'rni.O'yinchoq turlari.O'yinchoqqa qo'yiladigan talablar.

30-mavzu: Maktab ta'limiga tayyorlash.

Maktabgacha yoshdagi bolalarni maktab ta'limiga tayyorlash nazariyasi.MTT va maktab dasturlaridagi izchillik.Bolani maktab ta'limiga psixologik tayyorlash.

31-mavzu: Maktab ta'limida bolalar faoliyatini tashkil etishning ahamiyati.

MTTning maktab bilan aloqa shakllari. Tayyorlov guruh bolalarini matabga tayyorlash vazifalari.Pedagogik jarayonni rejalashtirish vazifalari.MTT'da ta'lim jarayonining asosiy prinsiplari.Ta'lim-tarbiya ishlarini rejalashtirish mazmuni.

32 mavzu: Maktabgacha ta'lim tashkiloti va oila hamkorligi.

Yosh avlod tarbiyasida oilaning o'rni haqida mutafakkirlar ta'limoti. MTTga qamrab olinmagan bolalar ota-onalari bilan ish yuritish shakllari.Ijtimoiy muhofazaga muhtoj bo'lgan ota-onalar bilan ishslash.

33 mavzu: MTTning oila bilan ishslash shakllari.

Tarbiyachining bolaning oilasiga borib ko'rishi. Umumiy majlislar. Shaxsiy suhbatlar.

Ochiq eshiklar kunini tashkil qilish.

34 mavzu: Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida o'quv faoliyatini tashkil etish.

MTTda pedagogik jarayonni tashkil etish.Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida kunning birinchi va ikkinchi yarmida bolalar hayotini tashkil qilish.

35 mavzu: Umumiy tipdag'i davlat va nodavlat maktabgacha ta'lim tashkilotlarini tashkil qilish.

Davlat va nodavlat maktabgacha ta'lim tashkilotlarini tashkil qilish. Maktabgacha ta'lim tashkilotida qisqa muddatli guruhlarni tashkil qilish. Turli tipdag'i maktabgacha ta'lim tashkilotlari tashkiliy tuzilmasi.

36 mavzu: Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida metodik ishlarni tashkil etish va rahbarlik qilish.

Ta'lim-tarbiya ishlarini rejalashtirish. Bolalarga davlat va nodavlat maktabgacha tashkilotlarida ta'lim-tarbiya berish. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida o'quv, metodik xujjalarni yuritish. Pedagogik kengashni o'tkazishga rahbarlik qilish.

37 mavzu: Maktabgacha yoshdagi bolalarga aqliy tarbiya berish mazmuni.

Maktabgacha yoshdagi bolalarga aqliy tarbiya berishning maqsad va vazifalari.Maktabgacha yoshdagi bolalarga aqliy tarbiya berish mazmuni.Maktabgacha yoshdagi bolalarga aqliy tarbiya berish shakllari va metodlari.

38-mavzu: Maktabgacha yoshdagi bolalarga ta'lim berishning o'ziga xosligi.

Mashg'ulot - maktabgacha yoshdagi bolalarga ta'lim berishning asosiy shakli sifatida.Ta'limiy o'yin faoliyatining o'ziga xos xususiyatlari.Maktabgacha yoshdagi bolalarga ta'lim berishda inovatsion pedagogik texnologiyalardan foydalanish. Maktabgacha yoshdagi bolalarga ta'lim berishda tarbiyachining roli.

39-mavzu: Axloqiy tarbiya berish vazifalari, vositalari.

Maktabgacha yoshdagi bolalarni axloqiy tarbiyalashning asosiy vazifalari. Maktabgacha yoshdagi bolalarni axloqiy tarbiyalashning mazmuni. Maktabgacha yoshdagi bolalarni axloqiy tarbiyalash vositalari. Xalq pedagogikasi – bolalarni ma’naviy-axloqiy tarbiyalash vositasida sifatida.

40-mavzu: Maktabgacha yoshdagi bolalarga estetik tarbiya berish mazmuni.Estetik tarbiya berish vazifalari , metodlari , vositalari .

Maktabgacha yoshdagi bolalarga estetik tarbiya berish vazifalari. Maktabgacha yoshdagi bolalarga estetik tarbiya berish metodlari. Maktabgacha yoshdagi bolalarga estetik tarbiya berish vositalari .

42-mavzu: Maktabgacha yoshdagi bolalarni mehnat tarbiyasi.

Mehnat tarbiyasining nazary asoslari.Bolalar mehnatining mazmuni va o‘ziga xos xususiyatlari.MTTda bolalar mehnatini tashkil etishning pedagogik shart-sharoitlari. MTTda bolalar mehnatini tashkil etishga qo‘yiladigan pedagogik va gigenik talablar.

43-mavzu: Yosh avlod tarbiyasida mehnat tarbiyasining vazifalari.

Maktabgacha yoshdagi bolalarni mehnat vositasi tarbiyalashning asosiy vazifalari.Turli yosh guruhlarida bolalar mehnatini tashkil etish metodikasi.Maktabgacha yoshdagi bolalarni kattalar mehnati bilan tanishtirishning maqsad va vazifalari. Maktabgacha yoshdagi bolalarni kattalar mehnati bilan tanishtirish shakllari va metodlari.

44-mavzu: Markazi Osiyo mutafakkirlarining iqtisodiy tarbiya haqidagi qarashlari. Maktabgacha ta’lim tashkilotlarida iqtisodiy tarbiyani tashkil qilish. Sharq mutafakkirlari merosida iqtisodiy tarbiyaga oid g‘oyalarning yoritilish. Bozor iqtisodiyoti sharoitida maktabgacha yoshdagi bolalarga iqtisodiy tarbiya berishning zarurligi.Maktabgacha ta’lim tashkilotlarida iqtisodiy tarbiya berish mazmuni.Maktabgacha yoshdagi bolalarda iqtisodiy tushunchalarni shakllantirish shakllari va vositalari.**45-mavzu: Maktabgacha yoshdagi bolalarga huquqiy tarbiya berish.**

Markazi Osiyo mutafakkirlarining huquqiy tarbiya haqidagi qarashlaridan bolalarga huquqiy tarbiya berishda foydalanish. Markazi Osiyo mutafakkirlarining huquqiy tarbiya haqidagi qarashlari.Maktabgacha yoshdagi bolalarga huquqiy tarbiya berishning ijtimoiy-pedagogik asoslari.Maktabgacha yoshdagi bolalarga huquqiy tarbiya berishning mazmuni.Maktabgacha yoshdagi bolalarga huquqiy tarbiya berish shakllari, metodlari va vositalari.

46-mavzu: Maktabgacha yoshdagi bolalarni O‘zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi bilan tanishtirish.

MTTda bolalarni Vatanga muhabbat ruhida tarbiyalashning asosiy vazifalari.Maktabgacha yoshdagi bolalarni O‘zbekiston Respublikasi

Konstitutsiyasi bilan tanishtirishning mohiyati.Maktabgacha yoshdagi bolalarni O‘zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi bilan tanishtirish shaklari, metodlari.MTTda 8-dekabr - O‘zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi qabul qilingan kunga bag‘ishlab o‘tkaziladigan bayram tadbirlarini tashkil etish.

47-mavzu: MTTlarida “Bola huquqlari to‘g‘risidagi Konvensiya”dan foydalanishning ahamiyati.

Bola huquqlarini himoya qilishning xalqaro andozalari.Bolalar huquqlarini himoya qilishda YUNESKO tashkilotining “Bola huquqlari to‘g‘risidagi Konvensiya”ning ahamiyati.Konvensiyada mavjud bola huquqlari: ishtirot etish, rivojlanish, himoyalish huquqlari.MTTlarida “Bola huquqlari to‘g‘risidagi Konvensiya”dan foydalanishning o‘ziga xosligi.

48-mavzu: Yosh avlod tarbiyasida oilaning o‘rni haqida mutafakkirlar ta’limoti.

Sharq mutafakkirlarning oilada farzand tarbiyasi to‘g‘risidagi qarashlari. Jamiyatda oilaning asosiy vazifalari. Ota-onha obro‘sining bola tarbiyasidagi o‘rni. Maktabgacha ta’lim tashkilotiga qamrab olinmagan bolalar ota-onalari bilan ish yuritish shakllari.

49-mavzu: MTTda pedagogik jarayonni tashkil etish.

MTTda “Ilk qadam” davlat o‘quv dasturi asosida pedagogik jarayonni tashkil etish tamoyillari.MTTlarida kunning birinchi yarmida bolalar hayotini tashkil etish. MTTlarida kunning ikkinchi yarmida bolalar hayotini tashkil etish.

50-mavzu: Maktabgacha ta’lim tashkilotlarida metodik ishlarni tashkil etish va rahbarlik qilish.

MTTda metodik ishlarning mazmuni va asosiy yo‘nalishlari.MTT uslubchisining metodik ishlarga rahbarligi.Tarbiyachi-pedagoglarga metodik yordam ko‘rsatish shakllari.MTTda metodik kabinet faoliyatini tashkil etish tartibi.

60110200 – Maktabgacha ta’lim yo‘nalishidan ikkinchi va undan keyingi oliy ma’lumot olish bo‘yicha kiruvchilarning bilim darajasini sinash maqsadida tuzilgan savollar

1. «Ilk qadam» o‘quv dasturi asosida faoliyat markazlarida maktabgacha yoshdagi bolalarni mehnatini tashkil qilish.
2. Maktabgacha yoshdagi bolalarni muhit ta’sirida tarbiyalash.
3. Bolalarni vatanparvarlik ruhida tarbiyalashda MTTlarining o‘rni.
4. Milliy xalq o‘yinlari asosida bolalarda odob-axloqni tarbiyalash.
5. “Ilk qadam” davlat o‘quv dasturi asosida faoliyat markazlarida maktabgacha yoshdagi bolalarni sezish qobiliyatlarini rivojlantirishni tashkil qilish
6. Mashg‘ulotlarni tashkil etishda pedagogik texnologiyalardan foydalanish.
7. “Ilk qadam” davlat o‘quv dasturi asosida faoliyat markazlarida maktabgacha yoshdagi bolalarni estetik rivojlantirishni tashkil qilish.
8. MTTda jismoniy tarbiyani tashkil etishda milliy qadriyatlardan foydalanish.

9. Bolalar ruxiyatini o'rganishning pedagogik asoslari.
- 10.Xalq og'zaki ijodiyotida o'rtoqlik, do'stlik tarbiyasi.
- 11.O'yin vositasida fidoyilik tarbiyasi.
- 12.Bolalarda xalq o'yinlari orqali jismoniy barkamollikni tarbiyalash.
- 13.Barkamol avlodni milliy istiqlol g'oyasi va mafkurasi ruxida tarbiyalash.
- 14.Maktabgacha ta'lif yoshidagi bolalarga aqliy tarbiya berish usul va metodlari.
- 15.Maktabgacha ta'lif yoshidagi bolalar shaxsini barkamol qilib tarbiyalashda milliy urf odatlardan foydalanish.
- 16.Bolalarni kattalar namunasida tarbiyalash.
- 17.Tarbiyachi va uning jamiyatda tutgan o'rni.
- 18.Abu Ali Ibn Sino merosida oila tarbiyasi.
- 19.Abdulla Avloniyning «Turkiy Guliston yoxud axloq» asarining komil inson tarbiyasidagi o'rni.
- 20.Bola hayotida kun tartibi va uning ahamiyati.
- 21.Sayr orqali bolalarda sadoqat hissini tarbiyalash.
- 22.Bolalarni maktabga tayyorlashda aqliy tarbiyaning ahamiyati.
- 23.Tarbiyaning tarixiy va milliy asoslari, tarbiyada urf odatlarni tutgan o'rni.
24. Maktabgacha ta'lif tizimida MTTlarining tutgan o'rni va uni istiqbollari.
- 25.Umumi tipdagi davlat va nodavlat maktabgacha ta'lif tashkilotlarini tashkil qilish.
- 26.Bir yoshgacha bo'lgan bolalarni rivojlanishi va unga qo'yilgan pedagogik talablar.
- 27.Ikki yoshli bolalarga ertaklar orqali axloqiy tarbiya berish.
- 28.Uch yoshli bolalari uchun harakatlari va so'z o'yinlarini tashkil etish.
- 29.MTTlarining rahbarlari va ularning faoliyati.
- 30.O'zbekistonda ijtimoiy maktabgacha ta'lifning vujudga kelishi va taraqqiyot bosqichlari.
- 31.Maktabgacha ta'lifni moliyaviy ta'minlashda mudiraning roli.
- 32.Maktabgacha ta'lif bo'limi nazoratchisi tomonidan metodik ishlarga rahbarlik.
- 33.Maktabgacha ta'lif tashkilotining yillik ish rejasining mazmun-mohiyati, maqsad va vazifalari.
- 34.MTTlari ulubchisining ta'lif- tarbiyaviy ishlarga rahbarligi.
- 35.MTTlarida monitoring tizimini tashkil etish.
- 36.MTTlari direktori tomonidan ilg'or ish tajribalarni o'rganishni tashkil etish.
- 37.Nodavlat maktabgacha ta'lif tashkilotlarida mudiraning ish faoliyati.
- 38.Maktabgacha yoshdagi bolalar estetik tarbiyasining mazmun mohiyati.
- 39.Bolalar jamoasini shakllantirishga yordam beruvchi shart-sharoitlar.
- 40.Maktabgacha yoshdagi bolalarni mehnatini tashkil etish.
- 41.Mehnat tarbiyasining mazmuni.
- 42.O'yin - bola faoliyatini asosiy turi.
- 43.Mashg'ulot-maktabgacha yoshdagi bolalarga ta'lif berishning asosiy shakli.
- 44.Qoidal o'yinlar bolalarga ta'lif berish shakli.
- 45.Ekskursiya-maktabgacha yoshdagi bolalarni aqliy jihatdan tarbiyalash shakli.
- 46.Maktabgacha yoshdagi bolalarni maktab ta'limga tayyorlash nazariyasi

- 47.“Ilk qadam” davlat o'quv dasturi asosida maktabgacha ta'lif tashkilotlarida faoliyat markazlarida ta'lif jarayonlarini tashkil qilish.
- 48.“Ilk qadam” davlat o'quv dasturi asosida faoliyat markazlarida bolalarni sezish qobiliyatlarini rivojlantirishni tashkil qilish.
- 49.Jamoas shaxs axloqiy kamolotining asosi.
- 50.Maktabgacha yoshdagagi bolalarda axloqiy sifatlarni tarbiyalash.
- 51.Maktabgacha yoshdagagi bolalarga estetik tarbiya berish mazmuni.
- 52.Estetik tarbiya berish vazifalari, metodlari va vositalari.
- 53.Maktabgacha yoshdagagi bolalarni meg'nat tarbiyasi.
- 54.“Ilk qadam” davlat o'quv dasturi asosida faoliyat markazlarida maktabgacha yoshdagagi bolalar mehnatini tashkil qilish.
- 55.Maktabgacha yoshdagagi bolalarga iqtisodiy tarbiya berish mazmuni va vazifalari.
- 56.Maktabgacha yoshdagagi bolalarga huquqiy tarbiya berish.
- 57.Maktabgacha ta'lif tizimini takomillashtirishda O'zbekiston Respublikasi “Maktabgacha ta'lif va tarbiya to'g'risida”gi Qonunning o'mni va ahamiyati.
- 58.Tarbiyachilik kasbi va uning jamiyatda tutgan o'rni.
- 59.Maktabgacha ta'lifni rivojlantirish sharoitida murabbiy-tarbiyachilarga qo'yilgan talablar.
- 60.MTT tarbiyachisining asosiy vazifalari va uning shaxsiga qo'yiladigan talablar.
- 61.Tarbiya yaxlit pedagogik jarayon sifatida.
- 62.Tarbiya jarayonini tashkil etishga doir zamonaviy yondoshuvlar va ularning o'ziga xosliklari.
- 63.Maktabgacha pedagogikaning ilmiy-tadqiqot metodlari.
64. Maktabgacha ta'lif sohasida pedagogik ilmiy tadqiqotlarni amalga oshirish shartlari.
65. **“Maktabgacha ta'lif va tarbiyaning Davlat Standarti”ning maqsadi va asosiy vazifalari.**
66. Ilk yosh guruh (2-3 yoshli bolalar)ning rivojlanish xususiyatlari va tarbiyasi.
67. Kichik guruh (3-4 yoshli bolalar)ning rivojlanish xususiyatlari va tarbiyasi.
- 68.O'rta guruh (4-5 yosh bolalar)ning rivojlanish xususiyatlari va tarbiyasi.
- 69.Katta guruh (5-6 yosh bolalar)ning rivojlanish xususiyatlari va tarbiyasi.
- 70.Maktabga tayyorlov guruhi (6-7 yosh bolalar)ning rivojlanish xususiyatlari va tarbiyasi.
71. Maktabgacha ta'lif yoshidagi bolalarning jismoniy tarbiyasi.
72. Maktabgacha ta'lif yoshidagi bolalarni aqliy tarbiyalash shakllari va metodlari.
73. Maktabgacha ta'lif yoshidagi bolalarga aqliy tarbiya berishning asosiy vazifalari.
74. Kichik yoshdagagi bolalarning sensor rivojlanishiga ta'sir etuvchi omillar.
75. MTTda o'quv-tarbiyaviy faoliyatni rejalashtirish (“Ilk qadam” davlat o'quv dasturi asosida).
76. M.Montessori metodikasi asosida bolalarning sensor rivojlanirish.
77. Maktabgacha ta'lif yoshidagi bolalarni axloqiy tarbiyalashning maqsad va vazifalari.
78. Maktabgacha ta'lif yoshidagi bolalarni axloqiy tarbiyalashning mazmuni.

79. Bolalarga mehnat tarbiyasi berishning maqsad va vazifalari.
80. Bolalarni kattalar mehnati bilan tanishtirishning ahamiyati.
81. Estetik tarbiya – bolalarni badiiy-ijodiy rivojlanirish vositasi.
82. Maktabgacha ta'lim yoshidagi bolalarga estetik tarbiya berishning maqsad va vazifalari.
83. Maktabgacha ta'lim yoshidagi bolalarda huquqiy tushunchalarni shakllantirish yo'llari.
84. Maktabgacha ta'lim yoshidagi bolalarga huquqiy tarbiya berishning maqsad va vazifalari.
85. Maktabgacha ta'lim yoshidagi bolalarga ekologik tarbiya berishning maqsad va vazifalari.
86. Maktabgacha ta'lim yoshidagi bolalarni tarbiyalashda oilaning o'rni.
87. Oilada bolalarni aqliy tarbiyalashning pedagogik shart-sharoitlari.
88. Oilada bolalarni jismoniy-gigenik tarbiyalash vositalari.
89. Ota-onaning bola shaxsini tarbiyalashdagi o'rni.
90. Maktabgacha yoshdagi bolaning maktabga tayyorgarlik darajasi qo'yiladigan minimal talablar.
91. Bolaning maktab ta'limiga umumiy tayyorgarligi.
92. Bolaning maktab ta'limiga axloviy-irodaviy tayyorgarligi.
93. Bolaning maktab ta'limiga ijtimoiy-psixologik tayyorgarligi.
94. Bolani maktab ta'limiga tayyorlashga ta'sir etuvchi omillar.
95. Tarbiya va o'qitish jarayonlarining birligi va o'zaro aloqasi.
96. Tarbiyaning ijtimoiy hodisa va pedagogik jarayon sifatida shaxs kamolotiga tasiri.
97. Xorijiy mamlakatlarda maktabgacha pedagogika fanining rivojlanish tarixi.
98. M.Montessorining ilmiy-pedagogik merosi.
99. I.G.Pestolotssining maktabgacha ta'lim nazariyasiga qo'shgan hissasi.
100. Mustaqillikdan davrida mamlakatimizda maktabgacha pedagogikaning rivojlanishi.
101. MTTlarini tizimli tashkil etishning zamonaviy shakllari.
102. Nodavlat MTTlarining o'ziga xosliklari.
103. Maktabgacha ta'lim yoshidagi bolalarning rivojlanishi va ta'lim tarbiyasi.
104. "Ilk va maktabgacha yoshdagi bolalarning rivojlanishiga qo'yiladigan Davlat talablari" asosida bolalarni maktab ta'limiga tayyorlash shakllari.
105. Bolalarni maktab ta'limiga tayyorlashda maktabgacha ta'lim tashkiloti va oila hamkorligi.
106. Bolalarni maktab ta'limiga tayyorlashda maktab va maktabgacha ta'lim tashkiloti hamkorligi.
107. Bolani makab ta'limiga tayyorligini pedagogik tashhis qilish metodlari.
108. Bolani makab ta'limiga tayyorligini psixologik tashhis qilish usullari.
109. Oilada bolani maktabga tayyorlash metodi va usullari.
110. O'yin turlari va ularning bola rivojlanishidagi o'rni.
111. Ijodiy o'yinlarning turlari va o'ziga xos xususiyatlari.
112. Pedagogik jarayonda o'yinlarni rejalashtirish va o'tkazish metodikasi.
113. Sahnalashtirilgan o'yinlarni tashkil etish metodikasi.
114. Qurilish o'yinlari va ularni tashkil etishga qo'yiladigan talablar.

115. Qoidali o'yinlarning turlari va ularni o'tkazish metodikasi.
116. Didaktik o'yinlar – ta'lim berish shakli sifatida.
117. Maktabgacha ta'lim yoshidagi bolalar tarbiyasi va rivojlanishida o'yinchoqning o'rni.
118. Milliy halq o'yinlari orqali bolalarda vatanparvarlikni tarbiyalash yo'llari.
119. MTTning oila bilan hamkorlikdagi ishining mazmuni va usullari.
120. Ota-onalar bilan ishlashtirish va hisobga olish.
121. MTTda kuzatuv kengashining asosiy vazifalari.
122. 1-sinf o'quvchisining ijtimoiy-psixologik qiyofasi.
123. Maktabgacha ta'lim tuman (shahar) bo'lmlarining asosiy funksiyalari.
124. Sharq mutafakkirlarining iqtisodiy tarbiya haqidagi qarashlari.
125. Bolalar mehnatining turlari va ularning o'ziga xosliklari.
126. Bolalar jamoasini shakllantirishning pedagogik shart-sharoitlari.
127. Maktabgacha yoshdagi bolalarni jismoniy tarbiyalash vositalari.
128. MTTda bolalar faoliyatlarini tashkil etishda Maktabgacha ta'lim tashkilotining davlat o'quv dasturining o'rni va ahmiyati.
129. MTTda bolalar hayotini tashkil etishda kun tartibining ahmiyati.
130. MTTda rivojlanish markazlarida bolalar faoliyatini tashkil etish metodikasi.
131. Maktabgacha yoshdagi bolalar ijtimoiylashuvida maktabgacha ta'lim tashkilotining o'rni.
132. MTTda kunning birinchi va ikkinchi yarmida bolalar hayotini tashkil etish.
133. Mashg'ulot - maktabgacha yoshdagi bolalarga ta'lim berishning asosiy shakli.
134. Sharq mutafakkirlarining iqtisodiy tarbiya haqidagi qarashlari.
135. «Maktabgacha ta'lim va tarbiyaning Davlat standarti»ning maqsad va vazifalari.
136. Alovida ta'lim olish ehtiyojlari bo'lgan bolalar bilan ijtimoiy-pedagogik faoliyat yuritish.
137. Inklyuziv ta'lim va tarbiyaning maqsad va vazifalari.
138. Maktabgacha ta'lim va tarbiya olishida oilaga har tomonlama yordam ko'rsatish shakllari va metodlari.
139. Maktabgacha ta'lim sohasida xalqaro hamkorlikni rivojlanirish istiqbollari.
140. Maktabgacha bo'lgan yoshdagi bolalarning huquqlari va ulardan foydalanan imkoniyatlarini yaratish.
141. O'yinchoqlar va ularning badiiy, pedagogik ahmiyati.
142. Bola huquqlari, uning o'ziga xos rivojlanish xususiyati va salohiyatini hisobga olishning zarurligi.
143. MTTda rivojlaniruvchi muhitni tashkil etishning pedagogik shart-sharoitlari.
135. Maktabgacha yoshdagi bolalarda iqtisodiy tushunchalarni shakllantirish texnologiyalari.
136. Maktabgacha yoshdagi bolalarga aqliy tarbiya berish pedagogik shart-sharoitlari.
137. Mustaqillik yillarda maktabgacha ta'lim tizimiga yangicha yondashuv.
138. O'zbekiston Respublikasida maktabgacha ta'lim tizimini 2030 yilgacha rivojlanirishning ustuvor yo'nalishlari.
139. Bo'lajak tarbiyachi-pedagoglarda kreativ qobiliyatlarini rivojlanirish.
140. Maktabgacha ta'lim davrida yosh davrlarining o'ziga xos xususiyatlari.

141. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida tashkil etiladigan tarbiya turlari va ularning shaxs kamolotiga ta'siri.
142. Maktabgacha yoshdagi bolalarda jismoniy tarbiyaning vazifaları.
143. Maktabgacha yoshdagi bolalarni jismoniy tarbiyasining vositalari.
144. MTTarida sog'lomlashtirish tadbirlarini tashkil qilish,sport musobaqalarini o'tkazish.
145. Maktabgacha yoshdagi bolalarga aqliy tarbiya berish mazmuni.
146. Maktabgacha ta'limda bolalarga ta'lim berishning o'ziga xosligi.
147. MTTlarida mashg'ulot (faoliyat) turlari.
148. Mashg'ulotda tarbiyachining yetakchilik roli.
149. MTTlarida ekskursiyani o'tkazish metodikasi.
150. Maktabgacha yoshdagi bolalarga axloqiy tarbiya berish mazmuni.
151. Axloqiy tarbiya berish vazifaları,vositalari.
152. Axloqiy tarbiyaning asosiy prinsiplari va metodlari.
153. Jamoa shaxs axloqiy komolotining asosi.
154. Maktabgacha yoshdagi bolalarga estetik tarbiya berish mazmuni.
155. Maktabgacha yoshdagi bolalarin kattalar mehnati bilan tanishtirish.
156. Maktabgacha yoshdagi bolalarni mehnati turlari.
157. Maktabgacha ta'limda mehnat jarayonini rejalashtirishga qo'yiladigan talablar.
158. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida mehnatni tashkil etish shakllari.
159. Maktabgacha yoshdagi bolalarni o'z-o'ziga xizmat qilishga o'rgatish yo'llari.
160. Bolalarni qo'l mehnatiga o'rgatishning tarbiyaviy ahamiyati.
161. Navbatchilik turlari va uni tashkil etish metodikasi.
162. Jamoa mehnatining bola shaxsiga ta'siri.
163. Maktabgacha yoshdagi bolalarga iqtisodiy tarbiya berish mazmuni.
164. Maktabgacha yoshdagi bolalarga huquqiy tarbiya berishning zarurligi va ahamiyati.
165. Maktabgacha yoshdagi bolalarga huquqiy tarbiya berish mazmuni.
166. Bolalarga huquqiy tarbiya berishda Markaziy Osiyo mutafakkirlarining qarashlaridan foydalanish.
167. Maktabgacha yoshdagi bolalarni O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi bilan tanishtirish mazmuni.
168. MTTlarida "Bola huquqlari to'g'risidagi Konvensiya"dan foydalanishning zarurligi.
169. Maktabgacha yoshdagi bolalarga ekologik tarbiya berishning maqsad va vazifaları.
170. Tabiatga to'g'ri munosabati tarbiyalash shakllari va metodlari.
171. Maktabgacha yoshdagi bolalarni matab ta'limiga tayyorlash nazariyasi.
172. MTT va matab dasturlaridagi izchillik.
173. Bolani matab ta'limiga psixologik tayyorlash.
174. MTTda pedagogik jarayonni tashkil etish.
175. MTTda kunning birinchi va ikkinchi yarmida bolalar hayotini tashkil qilish.
176. MTTda ta'lim-tarbiya ishlarini rejalashtirish mazmuni.
177. MTTda qisqa muddatli guruhlarni tashkil qilishning me'yoriy asoslari.

178. Umumiyl tipdag'i davlat va nodavlat maktabgacha ta'lim tashkilotlarini tashkil qilish.
179. MTT'da ochiq eshiklar kunini tashkil qilish metodikasi.
180. Mustaqil faoliyat - maktabgacha yoshdagi bolalarga ta'lim berishning asosiy shakli.
181. Bolalarni vatanparvarlik ruhida tarbiyalashda MTTning o'rni.
182. Bolalarga sensor tarbiya berish shart – sharoitlari.
183. MTTlarida bolalar jamoasida do'stona munosabatlarini yo'lga qo'yish metodikasi.
184. O'yinchoqlar va ularning badiiy, pedagogik ahamiyati.

60110200 – Maktabgacha ta'lim yo'nalishidan ikkinchi va undan keyingi oliy ma'lumot olish bo'yicha kiruvchi talabgorlar uchun mutaxassislik fanidan davogorlar bilimini baholash

MEZONLARI:

Mazkur yo'nalish bo'yicha kirish sinovi mavjud o'quv dasturlari asosida tuzilgan savollar asosida amalga oshiriladi.

Har bir variantda 3 ta savol mavjud bo'lib, birinchi va ikkinchi savol uchun esa maksimal **30 ball**, uchinchi savol uchun maksimal **40 ball** belgilangan.

Variantdag'i **birinchi** va **ikkinchi** savolga berilgan javoblarning mazmuniga qarab, ularga quyidagicha miqdorda ballar belgilanadi:

1. Mazkur savolning mazmuni aniq, to'liq va mantiqan to'g'ri yoritib berilsa. Bundan tashqari, javob hozirgi zamon fan-teknika taraqqiyoti bilan bog'liq xolda, yoriltsa, 26 – 30 balgacha qo'yiladi.

2. Mazkur savolning mazmuni to'liq, yaxshi yoriltsa va hozirgi zamon fan-teknika taraqqiyoti yutuqlaridan foydalangan, mavzular asoslangan, ammo ayrim noaniqliklar va chalkashliklarga yo'l qo'yilsa, 21 – 25 balgacha qo'yiladi.

3. Mazkur savolning mazmuni o'rtacha yoriltsa, javob to'g'ri berilsa, mavzular asoslansa, ammo ayrim noaniqliklar va chalkashliklarga yo'l qo'yilsa, 16-20 balgacha qo'yiladi.

4. Mazkur savolning mazmuni talab darajasida yoritilmasa va hozirgi zamon fan-teknika taraqqiyoti yutuqlaridan foydalaniłmasa, savol bo'yicha aniq tasavvurga ega bo'limasa, umuman javob berilmasa yoki noto'g'ri javob va ma'lumot berilsa, 0-15 balgacha qo'yiladi.

Variantdag'i **uchinchchi** savolga berilgan javoblarning mazmuniga qarab, ularga quyidagicha miqdorda ballar belgilanadi:

1. Mazkur savolning mazmuni aniq, to'liq va mantiqan to'g'ri yoritib berilsa. Bundan tashqari, javob hozirgi zamon fan-teknika taraqqiyoti bilan bog'liq xolda, yoriltsa, 35 – 40 balgacha qo'yiladi.

2. Mazkur savolning mazmuni to'liq, yaxshi yoriltsa va hozirgi zamon fan-teknika taraqqiyoti yutuqlaridan foydalangan, mavzular asoslangan, ammo ayrim noaniqliklar va chalkashliklarga yo'l qo'yilsa, 28 – 34 balgacha qo'yiladi.

3. Mazkur savolning mazmuni o'rtacha yoriltsa, javob to'g'ri berilsa, mavzular asoslansa, ammo ayrim noaniqliklar va chalkashliklarga yo'l qo'yilsa, 22-27 balgacha qo'yiladi.

4. Mazkur savolning mazmuni talab darajasida yoritilmasa va hozirgi zamon fan-texnika taraqqiyoti yutuqlaridan foydalanimasa, savol bo'yicha aniq tasavvurga ega bo'lmasa, umuman javob berilmasa yoki noto'g'ri javob va ma'lumot berilsa, 0-21 balgacha qo'yiladi.

60110200 – Maktabgacha ta'lim yo'nalishi dan ikkinchi va undan keyingi oliv ma'lumot olish bo'yicha kiruvchi talabgorlar bilimini aniqlash maqsadida tuzilgan baholash mezoni Maktabgacha va boshlang'ich ta'lim metodikasi kafedrasi 2023 yil 24 iyundagi 11-sonli yig'ilishida muhokama qilinib, ma'qullangan.

Foydalilanilgan adabiyotlar ro'yxati:

Asosiy adabiyotlar:

1. Qodirova F.R, Toshpo'latova Sh.Q, Kayumova N.M., Agzamova M.N. "Maktabgacha pedagogika" T.: Tafakkur, T- 2019. Darslik.
2. Sodiqova Sh.A. Maktabgacha pedagogika. T.: Tafakkur bo'stoni. 2013 y. Darslik.
3. Kayumova.N.M. Maktabgacha pedagogika. T.: TDPU -2013y. O'quv qo'llanma.
4. Djuraeva.D.R. Maktabgacha ta'lim yoshidagi bolalarga ta'lim-tarbiya berishning zamonaviy tendensiyalari T.: 2015 y. O'zPFITI. Uslubiy qo'llanma.
5. Djuraev.R.X. Ta'lim menejmenti. T.: 2006y. O'quv qo'llanma.
6. F.R.Qodirova. Bolalar nutqini rivojlantirish nazariyasi va va metodikasi. T- "ISTIQLOL, 2006 y. O'quv qo'llanma.
7. D.R. Babaeva. "Nutq o'stirish nazariyasi va metodikasi" T.: "Barkamol avlod fayz" 2018 y. Darslik.
8. "Ilk qadam" davlat o'quv dasturi, T- 2018 y.

Qo'shimcha adabiyotlar:

1. Sh.M.Mirziyoev. "Buyuk kelajagimizni mard va oliyanob xalqimiz bilan birga quramiz." T- 20017 y.
2. Sh.M.Mirziyoev. "Erkin va farovon demokratik O'zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz." T- 20016 y
3. Sh.M.Mirziyoev. "Qonun ustunvorligi va inson manfaatlarini ta'minlash-yurt taraqqiyoti va xalq farovoligini garovi". T -2016 y.
4. O'zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo'yicha harakatlar strategiyasi. O'zbekiston Respublikasi prezidentining farmoni. *O'zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari to'plami, 2017y., 6-son, 70-modda.*
5. Sh.M.Mirziyoev. "2017-2021-yillarda maktabgacha ta'lim tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi qarori. T.:2016y. 29-dekabr.
6. D.R. Babaeva "Nutq o'stirish nazariyasi va metodikasi" O'zbekiston Respublikasi adliya vazirligi xuzuridagi "Intellektual mulk agentligi".-T.2020 yil. (elektron darslik).
7. F.R. Qodirova «Nutq o'stirish metodikasi» O'UM T.; 2012 yil. (elektron).
8. Qodirova R.M. Maktabgacha yoshdag'i bolalarda dialogik nutqni rivojlantirishning ruhiy omillari. - Sariog'och. 1998 yil.
9. "Bolangiz muktabga tayyormi?" metodik qo'llanma. T.; 2001yil.
10. Xrestomatiya po teorii i metodike razvitiya rechi detey doshkolnogo vozrasta. / Sost. M.M.Alekseeva, V.I.YAshina. – M., 1999 yil.

4. Mazkur savolning mazmuni talab darajasida yoritilmasa va hozirgi zamon fan-texnika taraqqiyoti yutuqlaridan foydalanimasa, savol bo'yicha aniq tasavvurga ega bo'lmasa, umuman javob berilmasa yoki noto'g'ri javob va ma'lumot berilsa, 0-21 balgacha qo'yiladi.

60110200 – Maktabgacha ta'lim yo'nalishi dan ikkinchi va undan keyingi oliv ma'lumot olish bo'yicha kiruvchi talabgorlar bilimini aniqlash maqsadida tuzilgan baholash mezoni Maktabgacha va boshlang'ich ta'lim metodikasi kafedrasi 2023 yil 24 iyundagi 11-sonli yig'ilishida muhokama qilinib, ma'qullangan.

Foydalilanilgan adabiyotlar ro'yxati:

Asosiy adabiyotlar:

1. Qodirova F.R, Toshpo'latova Sh.Q, Kayumova N.M., Agzamova M.N. "Maktabgacha pedagogika" T.: Tafakkur, T- 2019. Darslik.
2. Sodiqova Sh.A. Maktabgacha pedagogika. T.: Tafakkur bo'stoni. 2013 y. Darslik.
3. Kayumova.N.M. Maktabgacha pedagogika. T.: TDPU -2013y. O'quv qo'llanma.
4. Djuraeva.D.R. Maktabgacha ta'lim yoshidagi bolalarga ta'lim-tarbiya berishning zamonaviy tendensiyalari T.: 2015 y. O'zPFITI. Uslubiy qo'llanma.
5. Djuraev.R.X. Ta'lim menejmenti. T.: 2006y. O'quv qo'llanma.
6. F.R.Qodirova. Bolalar nutqini rivojlantirish nazariyasi va va metodikasi. T- "ISTIQLOL, 2006 y. O'quv qo'llanma.
7. D.R. Babaeva. "Nutq o'stirish nazariyasi va metodikasi" T.: "Barkamol avlod fayz" 2018 y. Darslik.
8. "Ilk qadam" davlat o'quv dasturi, T- 2018 y.

Qo'shimcha adabiyotlar:

1. Sh.M.Mirziyoev. "Buyuk kelajagimizni mard va oliyanob xalqimiz bilan birga quramiz." T- 20017 y.
2. Sh.M.Mirziyoev. "Erkin va farovon demokratik O'zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz." T- 20016 y
3. Sh.M.Mirziyoev. "Qonun ustunvorligi va inson manfaatlarini ta'minlash-yurt taraqqiyoti va xalq farovoligini garovi". T -2016 y.
4. O'zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo'yicha harakatlar strategiyasi. O'zbekiston Respublikasi prezidentining farmoni. *O'zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari to'plami, 2017y., 6-son, 70-modda.*
5. Sh.M.Mirziyoev. "2017-2021-yillarda maktabgacha ta'lim tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi qarori. T.:2016y. 29-dekabr.
6. D.R. Babaeva "Nutq o'stirish nazariyasi va metodikasi" O'zbekiston Respublikasi adliya vazirligi xuzuridagi "Intellektual mulk agentligi".-T.2020 yil. (elektron darslik).
7. F.R. Qodirova «Nutq o'stirish metodikasi» O'UM T.; 2012 yil. (elektron).
8. Qodirova R.M. Maktabgacha yoshdag'i bolalarda dialogik nutqni rivojlantirishning ruhiy omillari. - Sariog'och. 1998 yil.
9. "Bolangiz muktabga tayyormi?" metodik qo'llanma. T.; 2001yil.
10. Xrestomatiya po teorii i metodike razvitiya rechi detey doshkolnogo vozrasta. / Sost. M.M.Alekseeva, V.I.YAshina. – M., 1999 yil.